

FILOLOGIA HISZPAŃSKA STUDIA STACJONARNE PIERWSZEGO STOPNIA
Rok akademicki 2017-18

PROZA HISZPAŃSKA OD DON JUAN MANUELA PO BALTASARA GRACIÁNA
(zajęcia ograniczonego wyboru, 30 godz., 3 ECTS)

INTRODUCCIÓN. Autores, obras, géneros literarios, cronología.

XIII-XIV

crónicas, prosa sapiencial (didáctica), libros de caballerías

Baczyńska B., „Rozkwit prozy w wiekach XIII i XIV”, en *Historia literatury hiszpańskiej*, Warszawa, PWN, pp. 49-58 (en adelante HLH).

Pedraza Jiménez F. B., Rodríguez Cáceres M., “La prosa hasta el siglo XIV”, en *Las épocas de la literatura española*, Barcelona, Ariel, 1997, pp. 31-34.

XV

**crónicas, memorias, biografías (semblanzas), relatos de viajes
novelas sentimentales, novelas caballerescas (libros de caballerías), prosa didáctica,
La Celestina (1499)**

Baczyńska B., „Rozwój prozy hiszpańskiej w XV wieku”, „*La Celestina* Fernanda de Rojas”, en *Historia literatury hiszpańskiej*, Warszawa, PWN, pp. 75-88.

Pedraza Jiménez F. B., Rodríguez Cáceres M., “La prosa histórica y didáctica”, “La prosa de ficción” [La evolución de los géneros literarios en el Prerrenacimiento], en *Las épocas de la literatura española*, Barcelona, Ariel, 1997, pp. 61-64.

XVI

prosa historiográfica y prosa de ideas, relatos del descubrimiento, biografías, prosa religiosa (ascética y mística), literatura didáctica, diálogo humanista, miscellanea; novelas – caballerescas (libros de caballerías), sentimentales, dialogadas (género celestinesco), pastoriles, moriscas, *Lazarillo de Tormes* (1554), novela picaresca (*Guzmán de Alfarache*, 1599)

Baczyńska B., „Renesans. Klimat intelektualny w szesnastowiecznej Hiszpanii”, „Kroniki i relacje. Odkrycie Ameryki”, „Hiszpańska proza renesansowa”, „Literatura religijna w szesnastowiecznej Hiszpanii”, en *Historia literatury hiszpańskiej*, Warszawa, PWN, pp. 95-122, 138-147.

Pedraza Jiménez F. B., Rodríguez Cáceres M., “Obras ascéticas y místicas”, “La prosa renacentista”, “Los géneros narrativos”, “El género celestinesco” [La evolución de los géneros literarios en el Renacimiento], en *Las épocas de la literatura española*, Barcelona, Ariel, 1997, pp. 96-106.

XVII

**prosa de ideas (Saavedra Fajardo, Quevedo, Gracián), prosa de ficción: novela corta italiana, novela picaresca, relato lucianesco, novela bizantina
Don Quijote (1605, 1615)**

Baczyńska B., „Miguel de Cervantes – twórca przełomu XVI i XVII wieku”, „Barok. Klimat intelektualny w Hiszpanii w pierwszych dekadach XVII wieku”, „Francisco de Quevedo – dworzanin i polityk, satyryk i liryk, barokowy konceptysta”, „Hiszpańska proza XVII wieku” en *Historia literatury hiszpańskiej*, Warszawa, PWN, pp. 166-183, 209-215, 216-225.

Pedraza Jiménez F. B., Rodríguez Cáceres M., „Apogeo y desintegración de la novela”, „Otros géneros en prosa” [La evolución de los géneros literarios en el Barroco], en *Las épocas de la literatura española*, Barcelona, Ariel, 1997, pp. 149-157.

Textos traducidos al polaco (selección)

EDAD MEDIA (siglos XII-XV)

Manuel, don Juan, *Księcia Don Juana Manuela Rady Patroniuszowe, czyli Historie i przykłady opowiadane hrabi Lukanorowi*, przełożył L.[ucjan]. S.[iemieński], Poznań 1847.

Piotr Alfons (Pedro Alfonso, Petrus Alfonsus, Moisés Sefardí), *Nauki i przypowieści. Najstarszy zbiór nowel średniowiecznych (Disciplina clericalis)*, przełożył Leon Joachimowicz, Warszawa 1958.

Rojas, Fernando de, *Celestyna*, przełożył Kazimierz Zawadowski, Warszawa 1962.

Z przygód Imć Pana Amadisa z Walii, jako też innych wiernych druhów jego, przełożyli Romualda Jarocka-Nowak i Andrzej Nowak, Kraków 1998.

SIGLOS DE ORO (siglos XVI-XVII)

El Abencerraje. Abencerrag, Historia Abindarraeza i pięknej Haryfy, edycja oryginału oraz przekład Florian Śmieja, Wrocław 1995 (*Abencerraje i piękna Haryfa*, Kraków 1975).

Cervantes Saavedra, Miguel de, *Przemysłny szlachcic Don Kichote z Manchy*, przełożyli Anna Ludwika i Zygmunt Czerny, Warszawa 1966 (2 tomy); *Intermedia*, przełożyła Zofia Szleyen, Kraków 1967; *Nowele przykładowe*, przełożyła Zofia Karczewska-Markiewicz, Kraków 1976; *Niezwyuczajne przygody Persilesa i Sigismundy*, przełożyła Zofia Szleyen, Kraków 1980.

Dawna nowela hiszpańska, wybór, przekład i wstęp Kazimierz Zawadowski, Warszawa 1978.

Delicado, Francisco, *Konterfekt zalotnej Andaluzyjki*, przełożyła Zofia Szleyen, Kraków 1976.

Díaz del Castillo, Bernal, *Pamiętnik żołnierza Korteza, czyli prawdziwa historia podboju Nowej Hiszpanii*, przełożyła Anna Ludwika Czerny, Warszawa 1962.

św. Ignacy Loyola, *Ćwiczenia duchowne*, tłumaczył ks. Mieczysław Bednarz SJ, Warszawa 2002.

św. Jan od Krzyża, *Dzieła*, tłum. Bernard Smyrak OCD, Kraków 1998 (wydanie szóste).

Las Casas, Bartolomé de, *Krótką relacją o wyniszczeniu Indian*, przełożyła Krystyna Niklewiczówna, Poznań 1988.

Listy o odkryciu Ameryki, wyboru dokonał, wstępem i przypisami opatrzył Jan Kieniewicz, Gdańsk 1995.

Quevedo, Francisco de, *Żywot młodzika niepoczciwego imieniem Pablos*, przełożyła Kalina Wojciechowska, Warszawa 1978; *Sny. Godzina dla każdego czyli Fortuna mózgiem obdarzona*, przełożyła Kalina Wojciechowska, Warszawa 1982.

św. Teresa od Jezusa, *Dzieła*, przełożył ks. biskup Henryk P. Kossowski, I-III, Kraków 1987-1995.

Żywot Łazika z Tormesu, tłumaczył Maurycy Mann, Warszawa 1948.

CRONOLOGÍA (1251-1657)

(según B. Baczyńska, *Historia literatury hiszpańskiej*, Warszawa. PWN, 2014)
(textos en prosa *****)

LATA	HISTORIA	LITERATURA
1251-1300	<p>1252-1284 panowanie Alfonsa X Mądrego 1262 odzyskanie Kadyksu 1282 podporządkowanie sobie Sycylii przez Koronę Aragonii 1284-1295 panowanie Sancho IV, narastanie konfliktu między monarchią a szlachtą 1291-1327 panowanie Jakuba II, kontynuacja ekspansji Korony Aragonii w basenie Morza Śródziemnego</p>	<p>1251 hiszpański przekład <i>Libro de Calila e Dimna</i>**** ok. 1250-1264 Gonzalo de Berceo, <i>Milagros de nuestra señora</i> 1256-1265 Alfons X Mądry, <i>Las siete partidas</i> 1270 rozpoczęcie prac nad <i>Estoria de España</i> (Alfons X Mądry) 1271 <i>Tablice Alfonsa</i> 2. połowa XIII w. <i>Poema de Fernán González</i> 1283-1286 Ramón Lull, katalońska <i>Księga przyjaciela i umiłowanego</i> 1284-1295 <i>La gran conquista de Ultramar</i>****</p>
1301-1350	<p>1. połowa XIV wyprawy katalońskich najemników (<i>almogávares</i>) do Bizancjum 1312-1350 panowanie Alfonsa XI, króla Kastylii i Leónu 1323-1324 Korona Aragonii podbija Sycylię 1348 epidemia dżumy na Półwyspie Iberyjskim</p>	<p>ok. 1330-1343 Juan Ruiz, archidziekan z Hita, <i>Księga dobrej miłości</i> 1329 budowa kościoła Santa María del Mar w Barcelonie 1335 don Juan Manuel, <i>El libro del conde Lucanor (Księga hrabiego Lucanora)</i> 1348 <i>Poema de Alfonso XI</i></p>
1351-1400	<p>1350-1369 panowanie Piotra I Okrutnego 1369-1379 panowanie Henryka II, pierwszego króla Kastylii z dynastii Trastámara 1391 pogrom Żydów w Andaluzji, narastanie nastrojów antyżydowskich</p>	<p>po 1350 Santob de Carrión, <i>Proverbios morales</i> 1360-1402 przebudowa alkazaru w Sewilli (<i>mudéjar</i>) 1377 Dziedziniec Lwów w Alhambrze (Grenada) 1385 kanclerz Pero López de Ayala, <i>Rimado de palacio</i></p>
1401-1450	<p>1406-1455 panowanie Jana II Kastylijskiego 1412-1416 objęcie tronu Aragonii przez Ferdynanda I de Antequera z kastylijskiej dynastii Trastámara (ugoda w Caspe) 1416-1458 panowanie Alfonsa V Wspaniałomyślnego, króla Aragonii</p> <p>1442 zajęcie Neopolu przez Aragończyków</p>	<p>1398-1458 Íñigo López de Mendoza, markiz de Santillana, poeta ok. 1410-1420 Leonor López de Córdoba, <i>Pamiętniki</i> przed 1412 Ruy González de Clavijo, <i>Embajada a Tamorlán</i> 1412-1490 Gómez Manrique, autor sztuk teatralnych przed 1417 Enrique de Villena, <i>Doze trabajos de Hércules</i> 1436-1439 podróż Pere Tafura po Ziemi Świętej i Europie, <i>Andanzas e viajes</i> 1430 Pedro del Corral, <i>Crónica sarracina</i>**** 1438 przybycie Alonsa de Cartagena, hiszpańskiego humanisty, jako wysłannika króla Jana II Kastylijskiego, do Wrocławia ok. 1438 Juana Rodríguez del Padrón, <i>Siervo libre de amor</i>**** 1444 Juan de Mena, <i>Laberinto de Fortuna o las trecentas</i> 1445-1454 <i>Cancionero de Baena</i> 1440-1479 Jorge Manrique, <i>Coplas a la muerte de su padre</i> (1476)</p>
1451-1500	<p>1453 stracenie w Kastylii Alvaro de Luna, kryzys władz królewskiej 1454-1474 panowanie Henryka IV Bezplodnego, króla Kastylii 1469 małżeństwo Ferdynanda Aragońskiego i Izabeli Kastylijskiej (zapowiedź unii personalnej Kastylii z Aragonią) 1474-1504 Izabela Katolicka, królową Kastylii 1474-1479 walka o sukcesję w Kastylii pomiędzy Izabelą Kastylijską i Joanną <i>la Beltraneja</i> 1475 uznanie Ferdynanda Aragońskiego królem Kastylii 1476 powołanie do życia królewskich służb porządkowych <i>Santa Hermandad</i> w Kastylii 1478 powołanie do życia Świętego Oficjum (Inkwizycji) w Kastylii, Aragonia (1482), Katalonia (1487) 1479-1516 Ferdynand Aragoński, królem Aragonii 1492 zdobycie arabskiej Grenady przez Królów Katolickich, koniec rekonkwisty 1492 wypędzenie Żydów z Hiszpanii 1492 odkrycie Ameryki przez Krzysztofa Kolumba 1494 traktat w Tordesillas pomiędzy Hiszpanią i Portugalią, określający strefy podboju nowych ziem</p>	<p>1450-1450 Fernán Pérez de Guzmán, <i>Generaciones y semblanzas</i> 1450?-1504? Garcí Rodríguez de Montalvo, <i>Amadís de Gaula</i> 1463 hiszpański przekład <i>Genealogia de los reyes de España</i>, dziejów Hiszpanii Alfonsa de Cartagena</p> <p>po 1470 pierwsze warsztaty drukarskie w Hiszpanii</p> <p>1481 Antonio de Nebrija, <i>Introducciones latineae</i> 1486-1499 Alonso del Campo, przedstawienie pasyjne <i>Auto de la Pasión</i> (Toledo) 1488 przyjazd na dwór Królów Katolickich Pietra Martire d'Anghiera, włoskiego humanisty 1490 sprowadzenie do Sewilli drukarzy : Meinarda Unguta i Stanisława Polaka (<i>Estanislao Polono</i>) przez Królów Katolickich 1492-1496 Juan del Encina na dworze księcia de Alba 1492 druk Diego de San Pedro, <i>Cárcel de amor</i>**** 1492 Antonio de Nebrija, <i>Gramática de la lengua castellana</i> 1493 K. Kolumb, <i>List o odkryciu Indii</i> 1495 druk Juan de Flores, <i>Grimalte y Gradissa</i>**** 1495 Francisco Jiménez de Cisneros zostaje biskupem Toledo i prymasem Hiszpanii 1496 druk <i>Cancionero</i> Juana del Encina 1498 druk Arcipreste de Talavera (<i>Reprobación del amor mundano</i>)**** 1499 F. de Rojas, <i>La Celestina (Celestyna)</i></p>
1501-1520	<p>1502 wypędzenie Morysków z Grenady 1504 śmierć Izabeli Katolickiej 1516-1556 panowanie Karola I Habsburga, pierwszego króla Kastylii i Aragonii z dynastii Habsburgów</p> <p>1517 przyjazd Karola Habsburga, wnuka Królów Katolickich, z Flandrii</p>	<p>1500-1569 św. Jan z Ávila, <i>Audi, filia</i> 1501/1503-1536 Garcilaso de la Vega, poeta ?-1532 Alfonso de Valdés, <i>Diálogo de Mercurio y Carón</i>**** ?-1542 Juan de Valdés, <i>Diálogo de la lengua</i>**** 1508 otwarcie uniwersytetu w Alcalá de Henares 1508 druk (<i>Amadís de Gaula</i>) Amadisa z Walii G. Rodrígueza de Montalvo 1511 druk <i>Cancionero general</i> 1514 <i>Biblia poliglota</i></p>

	<p>1519 Karol V Habsburg cesarzem 1519 początek podboju Meksyku przez H. Cortésa</p>	<p>1514 Lucas Fernández, <i>Farsas y églogas</i> 1516 Pietro Martire d' Anghiera (Petrus Martyr Anglerius), <i>De orbe novo decades</i> 1517 B. de Torres Naharro, <i>Propalladia</i></p>
1521-1540	<p>1520 powstanie comuneros w Kastylii przeciwko władzy królewskiej 1521 upadek imperium Azteków 1526 ślub Karola V z Izabelą Portugalską w Grenadzie 1527 złupienie Rzymu przez wojska cesarskie</p>	<p>1526 G. Fernández de Oviedo, <i>Sumario de la natural historia de las Indias</i> 1527 wyjazd Ignacego de Loyola z Hiszpanii 1528 fray A. de Guevara, <i>Libro áureo de Marco Aurelio</i>**** 1528 F. Delicado, <i>El retrato de la Lozana andaluza (Konterfekt Zalotna Andaluzyjka)</i> 1529 Juan de Valdés, <i>Diálogo de doctrina cristiana</i> (Alcalá de Henares) 1534 hiszpański przekład <i>Dworzanina</i> Castiglione'a – J. Boscán, <i>El cortesano</i>, Barcelona 1539 fray A. de Guevara, <i>Menosprecio de corte y alabanza de aldea</i>****</p>
1541-1560	<p>1542 uchwalenie <i>Leyes Nuevas</i> – kolonizacja nowoodkrytych ziem</p> <p>1556 abdykacja Karola V na rzecz syna Filipa 1556-1598 panowanie Filip II Habsburga, króla Hiszpanii 1557 zapaść finansowa państwa 1558 śmierć Karola V 1558 <i>Premática</i>, dekret królewski określający zasady obiegu książek drukowanych w Hiszpanii 1559 zakaz podejmowania studiów zagranicą 1559 pokój w Cateau-Cambresis pomiędzy Hiszpanią i Francją 1559 aresztowanie Bartolomé de Carranza y Miranda, arcybiskupa Toledo, pod zarzutem herezji 1559 autos da fe w Valladolid i Sewilli</p>	<p>1540 powstanie zakonu jezuitów 1543 <i>Las obras de Boscán y algunas de Garcilaso de la Vega</i> (Barcelona) ok. 1547-1549 <i>Cancionero de romances sin año/Cancionero de Amberes</i> 1548 św. Ignacy de Loyola, <i>Ćwiczenia duchowne</i> 1549 P. Mejía, <i>Silva de varia lección</i> 1546 F. Pérez de Oliva, <i>Diálogo de la dignidad del hombre</i> (wyd. późniejsze) 1550 P. de Luján, <i>Coloquios matrimoniales</i> 1552 B. de las Casas, <i>Krótko relacja o wyniszczeniu Indian</i> 1552 F. López de Gómara, <i>La historia de las Indias y conquista de México</i> 1554 <i>Lazarillo de Tormes (Lazik z Tormesu)</i> 1555 J. de Mal Lara, <i>La filosofía vulgar</i> po 1555 anonimowy dialog <i>El Crotalón</i> 1556 fray L. de Granada, <i>Przewodnik grzesznych ludzi</i> ok. 1557-1558 anonimowy dialog <i>Viaje a Turquía</i> 1559 lista książek zakazanych Fernanda Valdésa, inkwizytora generalnego 1559-1578 <i>Códice de autos viejos</i> 1559 J. de Montemayor, <i>Los siete libros de la Diana</i>****</p>
1561-1580	<p>1561 Madryt stolicą królestwa Hiszpanii</p> <p>1566 początek protestów przeciwko hiszpańskiej dominacji w Niderlandach</p> <p>1568-1570 powstanie Morysków w górach Alpuryary, na południu Hiszpanii 1571 bitwa morska pod Lepanto – zwycięstwo Hiszpanii i Włoch nad Turkami 1575 zapaść finansowa państwa</p> <p>1579 zawarcie w Utrechcie unii przeciwko Hiszpanii przez siedem Zjednoczonych Prowincji na północy Niderlandów (przyszła Holandia) 1580 przyłączenie Portugalii do Hiszpanii</p>	<p>1561 <i>Abencerraje y la hermosa Jarifa (Abencerraje i piękna Haryfa)</i> 1563 rozpoczęcie budowy kompleksu pałacowego w Eskurialu u stóp Guadarramy 1565 św. Teresa z Ávila, <i>Księga życia</i> ok. 1565/1566 śmierć Lope de Rueda 1569 A. de Ercilla y Zúñiga, <i>La Araucana</i>, cz. 1. 1572-1576 fray Luis de León przebywa w więzieniu inkwizycji 1577 św. Teresa z Ávila, <i>Twierdza wewnętrzna</i> 1577 F. de Aldana, <i>Carta para Arias Montano sobre la contemplación de Dios</i> 1578 śmierć w bitwie pod Alkazarquivir poety F. de Aldana, 1574 F. Sánchez de Brozas, <i>Las obras del excelente poeta Garcilaso de la Vega</i> (Salamanca) 1575 J. Huarte de San Juan, <i>Examen de ingenios para las ciencias</i> 1578 św. Jan od Krzyża, <i>Pieśni duchowna</i> 1580 F. de Herrera, wydanie dzieł Garcilaso de la Vega (Sewilla)</p>
1581-1600	<p>1585 założenie przez jezuitów pierwszych redukcji (osad misyjnych) w koloniach (Paragwaj) 1588 klęska Niezwyciężonej Armady w wojnie morskiej między Anglią i Hiszpanią 1596 kolejna zapaść finansów państwa 1598 śmierć Filipa II 1598-1621 panowanie Filipa III, króla Hiszpanii</p>	<p>1581 wyodrębnienie prowincji karmelitów bosych 1582 śmierć św. Teresy z Ávila, karmelitańskiej mistyczki 1582 F. de Herrera, <i>Algunas obras</i> 1583 Juan de la Cueva, <i>Primera parte de las comedias y tragedias</i> 1583 fray L. de León, <i>De los nombres de Cristo</i> 1583 fray L. de Granada, <i>Introducción del símbolo de la fe</i> 1584 lista książek zakazanych Gaspara de Quiroga 1584 J. Rufo, <i>Austriada</i> 1585 M. de Cervantes, <i>Galatea</i>**** 1586 El Greco, <i>Pogrzeb hrabiego Orgaza</i> 1591 śmierć św. Jana od Krzyża 1593 Lope de Vega, <i>Arcadia</i> 1595 G. Pérez de Hita, <i>Guerras civiles de Granada</i> cz. 1 1596 A. López Pinciano, <i>Filosofía antigua poética</i> 1599 M. Alemán, <i>Guzmán de Alfarache</i>****</p>
1601-1621	<p>1601 przeniesienie stolicy (dworu królewskiego) z Madrytu do Valladolid 1604 powrót dworu królewskiego do Madrytu</p>	<p>1600 <i>Romancero general</i> (1.wydanie) 1603 Agustín de Rojas, <i>El viaje entretenido</i> 1604 M. Alemán, <i>Guzmán de Alfarache</i>, cz. 2 **** 1604-1605 pierwsza redakcja <i>La vida del Buscón llamado don Pablos (Żywota młodzika niepocziwego imieniem Pablos)</i> 1604-1614 El Greco, <i>Widok Toledo</i></p>

	<p>1609 wygnanie Morysków z Hiszpanii 1609 dwunastoletni rozejm w wojnie z Niderlandami</p> <p>1618 upadek księcia Lermy, faworyta Filipa III, władzę przejmuje książę de Uceda 1618-1648 wojna trzydziestoletnia</p>	<p>1605 F. López de Úbeda, <i>La pícara Justina</i> 1605-1615 M. de Cervantes, <i>El Quijote (Don Kichote)</i> 1606 Juan de la Cueva, <i>Ejemplar poético</i> 1609 Lope de Vega, <i>Nowa sztuka pisania komedii w dzisiejszych czasach</i> 1611 S. de Covarrubias, <i>Tesoro de la lengua castellana o española</i> 1611 śmierć Tomása Luisa de Vitorii, kompozytora hiszpańskiego ok. 1612-1614 Lope de Vega, <i>Owczce źródło</i> ok. 1613-1615 Lope de Vega, <i>Pies ogrodnika</i> 1613 M. de Cervantes, <i>Nowele przykładowe</i> 1613 F. de Quevedo, <i>Heráclito cristiano</i> 1613 Luis de Góngora, <i>Soledad primera i Fábula de Polifemo y Galatea</i> 1615 M. de Cervantes, <i>Ocho comedias y ocho entremeses</i> 1616 śmierć M. de Cervantes 1617 M. de Cervantes, <i>Los trabajos de Persiles y Sigismunda (Niezwyčajne przygody Persilesa i Segismundy) (pośmiertnie)</i></p>
1621-1640	<p>1621 śmierć Filipa III 1621-1665 panowanie Filipa IV, króla Hiszpanii 1621-1643 rządy conde-duque Olivaresa, faworyta królewskiego 1621 wznowienie działań zbrojnych we Flandrii 1623 przybycie Karola Stuarta, księcia Walii, do Madrytu 1624 memoriał Olivaresa o naprawie państwa 1624 poddanie się Bredy we Flandrii</p> <p>1634 zwycięska bitwa pod Nordlingen pod wodzą kardynała-infanta Ferdynanda Habsburga 1635 wypowiedzenie przez Francję wojny Hiszpanii</p> <p>1640 oderwanie się Portugalii od Hiszpanii 1640 wybuch powstania w Katalonii</p>	<p>ok. 1620-1625 Lope de Vega, <i>Rycerz z Olmedo</i> 1622 wyniesienie na ołtarze św. Teresy z Ávila i św. Ignacego de Loyola 1623 P. Calderón de la Barca, <i>Amor, honor y poder</i> 1623 Diego de Velázquez przybywa do Madrytu 1625-1634 wstrzymanie przez Radę Kastylii wydawania pozwoleń na druk dramatów i opowieści 1626 F. de Quevedo, <i>La política de Dios (Polityka Boża) i La vida del Buscón llamado don Pablos (Żywot człowieka niepoczciwego imieniem don Pablos)</i> 1627 F. de Quevedo, <i>Sueños y discursos</i> 1627 św. Teresa z Ávila ogłoszona patronką Hiszpanii (obok św. Jakuba Apostoła) 1627 G. de Correas, <i>Vocabulario de refranes</i> 1627 śmierć Luisa de Góngora ok. 1628-1630 P. Calderón de la Barca, <i>Życie jest snem</i> 1629 P. Calderón de la Barca, <i>Książę Niezłomny</i> 1631 Lope de Vega, <i>Kara bez zemsty</i> 1632 Lope de Vega, <i>La Dorotea</i> **** 1633-1640 budowa rezydencji królewskiej Buen Retiro w Madrycie 1635 D. de Velázquez, <i>Poddanie Bredy</i> 1635 druk, przypisanej Tirso de Molinie, sztuki <i>Zwodzićiel z Sewilli i Kamienny gość</i> 1635 J. Pellicer de Tovar, <i>Idea de la comedia de Castilla</i> 1635 śmierć Lopego de Vega 1636-1637 P. Calderón de la Barca, <i>Primera i Segunda parte de comedias</i> 1637 B. Gracián, <i>El héroe</i>**** 1640 D. de Saavedra Fajardo, <i>Idea de un príncipe cristiano</i>****</p>
1641-1660	<p>1648 pokój westfalski – koniec wojny trzydziestoletniej</p> <p>1652 poddanie się Barcelony</p> <p>1659 pokój pirenejski – koniec wojny hiszpańsko-francuskiej</p>	<p>1643-1648 D. de Saavedra Fajardo, <i>Locuras de Europa</i>**** 1645 śmierć F. de Quevedo 1646 <i>La vida y hechos de Estebanillo González</i>**** 1647 B. Gracián, <i>Wyrocznia podręczna</i> 1648 B. Gracián, <i>Agudeza y arte de ingenio</i>**** 1648 śmierć Tirso de Moliny 1651-1657 B. Gracián, <i>El Criticón</i>**** 1652 P. Calderón de la Barca, <i>La fiera, el rayo y la piedra</i> 1653 P. Calderón de la Barca, <i>Las Fortunas de Andrómeda y Perseo</i> 1654 A. Moreto, <i>Primera parte de comedias</i> 1656 D. de Velázquez, <i>Panny dworskie</i> 1656 D. de Velázquez, <i>Przędki</i> 1658 śmierć B. Graciána 1660 śmierć D. de Velázqueza 1660 P. Calderón de la Barca, <i>La púrpura de la rosa</i></p>